

KIVIJÄRVEN KUNTA

PÖYTÄKIRJA

Sivistyslautakunta	
Kokousnumero	2/2026
Aika	Torstaina 12.2.2026 klo 17.30
Paikka	Tainionmäen koulu, ruokasali Taineri

ASIA	LIITE	
§ 12		KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS
§ 13		PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN
§ 14		VAPAA-AIKATOIMEN HANKKEET / KUNTOSALIN YM. KUNNOSTAMINEN
§ 15	2	EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN SUUNNITELMA 2026-2029
§ 16		STIPENDIRAHASTOJEN KÄYTTÖ 2025
§ 17	3	KOULUTERVEYSKYSELYN TULOKSET
§ 18	4	KIVA-KYSELYN TULOKSET
§ 19	5	TAINIONMÄEN KOULUN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA
§ 20		PÄIVÄKODIN JOHTAJAN VIRKA
§ 21		SIVISTYSOSASTON VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET
§ 22		SAAPUNEET KIRJEET JA MUUT ASIAT

Pöytäkirja on nähtävillä: Kotisivuilla 13.2. - 6.3.2026

MERK. PETRI LEPPÄNEN
sivistyslautakunnan puheenjohtaja

KOKOUSAIKA	Torstai 12.2.2026 klo 17.30 – 20.07	
KOKOUSAIKKA	Tainionmäen koulu	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET	☒ Leppänen Petri, pj ☐ ☒ Sarén Riitta, 1. vpj ☐ ☒ Karstinen Orvokki, jäsen ☐ ☒ Ruusuvirta Lauri, jäsen ☐ ☒ Kemppainen Toni, jäsen ☐	
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	☒ Oinonen Pirkko, sivistysjohtaja, esittelijä-pöytäkirjanpitäjä ☐ - Helppikangas Pekka, kunnanjohtaja ☐ - Riihimäki Anni, kunnanhallituksen puheenjohtaja ☒ Manninen Iida, nuorisovaltuuston edustaja, teams ☒ Isojärvi Mervi, rehtori, asiantuntija, -§ 19, -klo 19.32 ☒ Hakkarainen Sini, vapaa-aikaohjaaja, asiantuntija, -§ 19, -klo 19.32 ☐	
§ 12 LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Yli puolet jäsenistä oli saapuvilla. Kokousmateriaali on lähetetty jäsenille neljä päivää ennen kokousta hallintosäännön § 81 mukaisesti eli sähköisesti 6.2.2026. Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.	
ASIAT	§ 12 - 22	
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS	Pöytäkirja on laadittu hallintosäännön § 98 mukaisesti ja allekirjoitettu sähköisesti. PETRI LEPPÄNEN puheenjohtaja PIRKKO OINONEN pöytäkirjanpitäjä	
§ 13 PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS TARKASTAJIEN VALINTA JA TARKASTUSTAPA	Pöytäkirja on todettu kokouksen kulun mukaiseksi ja tarkastettu toimielimen päättämällä tavalla hallintosäännön § 98 mukaisesti ja sähköisesti. RIITTA SARÉN TONI KEMPPAINEN	
PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Kivijärven kunnan kotisivuilla 13.2. - 6.3.2026 PÄIVI SAGULIN toimistos sihteeri	

VAPAA-AIKATOIMEN HANKKEET / KUNTOSALIN YM. KUNNOSTAMINEN

Sivltk § 14
12.2.2026

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt vuoden 2026 talousarvion 10.12.2025 ja päätös on saanut lainvoiman 21.1.2026.

Vapaa-aikatoimen hankkeet v. 2026

1. latukoneiston hankinta (asiassa edetään hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen)
2. hevos-/pyöräilyreittiTiironkylä-Lahdenperä
3. liikuntasalin, pukukoppien ja kuntosalin kunnostaminen
4. uimarannan kehittäminen (esim. laituri, hyppytorni, ulkokuntosali), hanke jatkuu seuraavana vuonna.

Kokoukseen osallistujat tutustuivat kohdan 3 tiloihin ennen kokousta.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta evästää viran- ja toimenhaltijoita hankkeen kolme (3) eteenpäin viemiseksi:

- kuntosalin ja naisten pukuhuoneen välinen seinä puretaan osittain (kuntosali laajenee)
- naisille jää käyttöön yksi pukuhuone, samoin miehille
- LVI (lämmitys, vesijohdot, ilmanvaihto) kuntoon alakerrassa (ml. siivouskomero, wc:t) tarpeen mukaan
- suihkutilat uudistetaan (suihkukopit)
- ovien uusimista, maalausta
- kuntosalille asennetaan ilmalämpöpumppu
- pyritään siihen, että kuntosalia ym. tiloja voi käyttää normaalisti tai mahdollisimman pienin katkoksia koko remontin ajan
- hankkeesta tiedotetaan mahdollisimman kattavasti
- kunnan tiloihin liittyvän hankkeen etenemisestä ja määrärahojen riittävyydestä vastaa tekninen osasto yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

EHKÄISEVÄN PÄIHDE- JA VÄKIVALTATYÖN SUUNNITELMA 2026-2029

Sivltk § 15
12.2.2026
Liite 2

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä tuli voimaan 1.12.2015. Samalla kumottiin raittiustyölaki. Lain mukaan ehkäisevää päihdetyöhön kuuluu alkoholi-, tupakka-, huume- ja rahapelihaittojen ehkäisy. Lain tavoitteena on edistää terveyden ja hyvinvoinnin tasa-arvoa, varmistaa ehkäisevän päihdetyön edellytykset koko maassa sekä tukea erityisesti kuntia ja alueita kehittämään ehkäisevää päihdetyötä.

Lain ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 5 §:n mukaan

Kunta huolehtii ehkäisevän päihdetyön tarpeen mukaisesta organisoinnista alueellaan ja nimeää ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaavan toimielimen. Hyvinvointialue tukee alueensa kuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä ja huolehtii 2 momentissa tarkoitetuista ehkäisevän päihdetyön tehtävistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa.

Kunnan toimielimen ja hyvinvointialueen tehtävänä on:

1) huolehtia alueensa päihdeolojen seurannasta ja niitä koskevasta tiedotuksesta;

2) huolehtia siitä, että päihdehaittoja ja niiden vähentämistä koskevaa tietoa tarjotaan yksityisille henkilöille ja koko väestölle;

3) lisätä ja tukea päihdehaittoja ehkäisevien toimien osaamista kaikissa tehtävissään;

4) esittää ja edistää ehkäisevän päihdetyön toimia hallinnossaan, kunnassa erityisesti sivistys-, liikunta- ja nuorisotoimessa sekä elinkeinotoimessa;

5) huolehtia siitä, että 1–4 kohdassa tarkoitetut toimet sovitetaan yhteen kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyössä sekä poliisin, alkoholilain (1102/2017) ja tupakkalain (549/2016) noudattamisen valvonnasta vastaavien viranomaisten, elinkeinoelämän ja erityisesti ehkäisevään päihdetyöhön osallistuvien yleishyödyllisten yhteisöjen ehkäisevään päihdetyöhön kuuluvien ja sitä tukevien toimien kanssa.

Kunnan ja hyvinvointialueen ehkäisevään päihdetyöhön sovelletaan lisäksi, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 ja 7 §:ssä säädetään terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä sekä sitä koskevasta suunnittelusta ja raportoinnista.

Lupa- ja valvontavirasto LVV ohjaa lain 4. pykälän mukaan kuntien ja hyvinvointialueiden ehkäisevää päihdetyötä, suunnittelee ja kehittää sitä yhteistyössä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa sekä tukee kuntia ja hyvinvointialueita ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä.

Kivijärven kunnan ehkäisevän päihdetyön toimitus on sivistyslautakunta (khall 5.11.2018 § 114).

Kunnassa yhteyshenkilöksi on valittu vapaa-aikaohjaaja (siv.ltk 12.2.2019 § 14).

Vapaa-aikaohjaaja on valmistellut ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön suunnitelman (EPT), jonka tavoitteet Kivijärvellä pohjautuvat hyvinvointisuunnitelman painopisteisiin:

- Mielen hyvinvointi – yksinäisyyden ehkäisy ja yhteisöllisyyden lisääminen
- Arjen turvallisuus – turvalliset toimintaympäristöt ja digitaalinen saavutettavuus
- Liikunnallinen elämäntapa – terveelliset ja päihteettömät elintavat

Näiden tavoitteiden kautta pyritään vahvistamaan kuntalaisten elämänhallintaa ja vähentämään päihteiden käytön ja väkivallan riskejä.

Suunnitelma integroituu paitsi kunnan hyvinvointikertomukseen myös kuntastrategiaan (asukkaiden hyvinvointi). Tilannetta ja indikaattoreita seurataan mm. hyvinvointikertomuksen ja erilaisten arviointien kautta.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta hyväksyy ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön suunnitelman.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

STIPENDIRAHASTOJEN KÄYTTÖ 2025

Sivltk § 16
12.2.2026

Sivistysosaston hallinnoimia stipendirahastoja on käytetty vuonna 2025 seuraavasti:

Opiskelijoiden stipendirahasto	€
Varat siirretty kunnan tilille v. 2024 ja tili lopetettu	-20,43

Lehtori Helena Ihanaisten stipendirahasto	
Viite: Opintorahaston säännöt § 3	
Rahaston pääoma 31.12.2024	31 182,71
Opettajien myöntämät kieliopintostipendit -25	150,00
Matka-avustus 9. luokan oppilaille + tilisiirtomaksu	725,00
Hyvityskorko	76,56
Rahaston pääoma 31.12.2025	30 384,27
Kannonkosken Osuuspankki	

Saga Forsströmin stipendirahasto	
Viite: Opintorahaston säännöt § 4	
Rahaston pääoma 31.12.2024	30 504,02
Vuoden 2024 stipendit+nostopalkkio	410,00
Hyvityskorko	75,23
Vuoden 2025 stipendit + nostopalkkio	803,00
Rahaston pääoma 31.12.2025	29 366,25
Kannonkosken Osuuspankki	

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi selvityksen stipendirahastojen käytöstä ja antaa sen edelleen tiedoksi kunnanhallitukselle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KOULUTERVEYSKYSELYN TULOKSET

Sivltk § 17
27.1.2026
Liite 3

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL:n kouluterveyskysely tuottaa joka toinen vuosi seurantatietoa lasten ja nuorten kokemuksista terveydestä, hyvinvoinnista, koulunkäynnistä ja opiskelusta sekä elintavoista.

Kyselyyn vastaavat

- perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilaat ja
- perusopetuksen 8. ja 9. luokkien oppilaat.

Kouluterveyskysely on valtakunnallinen. Tainionmäen koulun pienten opetusryhmien vuoksi luokkakohtaisia tai muuten tarkkoja tuloksia ei ole saatavilla. Viimeksi kysely on pidetty koululla 4.-5 luokkalaisten osalta maaliskuussa 2025 ja 8.-9. -luokkalaisten osalta huhtikuussa 2025.

Kyselyn tulokset on käyty läpi opettajien kokouksessa ja yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi viimeisimmän kouluterveyskyselyn tulokset.

Päätös:

Sivistyslautakunta merkitsi tiedoksi viimeisimmän kouluterveyskyselyn tulokset.

KIVA-KYSELYN TULOKSET

Sivltk § 18
12.2.2026
Liite 4

KiVa Koulu® on Turun yliopistossa kehitetty näyttöön perustuva kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma. KiVassa pyritään ehkäisemään kiusaamista ennalta.

Kiusaamisen vastaisen kulttuurin luominen edellyttää koko kouluyhteisön sitoutumista; siitä huolehtimista, ettei kukaan jää syrjään tai tule huonosti kohdelluksi. Pitkin vuotta systemaattisesti pidettävillä KiVa-oppitunneilla avulla voidaan vaikuttaa oppilasryhmien normeihin ja siihen, miten lapset ja nuoret toimivat kiusaamista havaitessaan. Tämä edellyttää myös kaikilta yhteisön aikuisilta selkeää viestiä siitä, että kiusaamista ei hyväksytä.

Toinen tavoite on tehokas puuttuminen esille tuleviin kiusaamistapauksiin: tähän KiVa tarjoaa selkeät ohjeet, joiden takana on vahva tutkimusnäyttö.

Kolmanneksi KiVa tarjoaa työkalut jatkuvaan oman koulun tilanteen seurantaan jokavuotisten online-kyselyiden ja niistä saatavan palautteen muodossa. KiVa sisältää materiaalia myös vanhemmille.

Suomessa KiVa Koulu -ohjelmassa on mukana noin 800 koulua ja ohjelma on käytössä 25 muussa maassa.

KiVa-kysely pidetään koululla lukuvuosittain kevätlukukaudella, viimeisin maaliskuussa 2025. Kyselyyn osallistuvat oppilaat niistä kouluista, joissa on käytössä KiVa-toimenpideohjelma.

Kyselyllä kartoitetaan oppilaiden kokemuksia kiusaamisesta, kouluhyvinvoinnista ja kaverisuhteista. Samalla kyselyllä seurataan KiVa-ohjelman vaikuttavuutta. Kaikki oppilaat eivät vastaa kaikkiin kysymyksiin. Kyselyn tekijät määrittävät ko. kysymyksiin vastaavien oppilaiden ikätason.

Tulokset on käyty opettajien kokouksessa ja yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi viimeisimmän KiVa-kyselyn tulokset.

Päätös:

Sivistyslautakunta merkitsi tiedoksi viimeisimmän KiVa-kyselyn tulokset.

TAINIONMÄEN KOULUN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

Sivltk § 19
12.2.2026
Liite 5

Perusopetuksen yhteiskunnallisena tehtävänä on edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta velvoittaa kouluja ja oppilaitoksia laatimaan tasa-arvosuunnitelman. Lisäksi yhdenvertaisuuslaki edellyttää, että kouluilla ja oppilaitoksilla pitää olla suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Koulujen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma nojaa sekä tasa-arvolakiin että yhdenvertaisuuslakiin ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (8.8.1986/609) ja sen muutos (1329/2014) 5a§, Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325, Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014)

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat ihmisoikeuskysymyksiä. Jokaisella opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Opettajalla on virkavelvollisuus edistää tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta hyväksyy Tainionmäen koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman.

Päätös:

Sivistyslautakunta hyväksyi Tainionmäen koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman pienellä muutoksella s. 10.

- - - - -

Merkittiin, että rehtori ja vapaa-aikaohjaaja poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 19.32.

PÄIVÄKODIN JOHTAJAN VIRKA

Sivltk § 70
16.12.2025

Kunnanhallitus on 6.3.2023 § 36 myöntänyt oikeuden täyttää päiväkodin johtajan virka 1.9.2023 lähtien vakinaisesti. Virka on ollut sen jälkeen täytettynä 18.9.2023-26.1.2025 ja sen jälkeen virkaa on hoidettu varhaiskasvatuslain § 33 mukaisella tilapäisellä poikkeamisella.

Hallintosäännön § 16 mukaan valinta-, irtisanomis- ja palkkauspäätökset suorittaa esimiesasemassa olevan henkilöstön (pl. osastonjohtajat) osalta toimialan toimielin, tässä tapauksessa sivistyslautakunta.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta päättää

- hakea vakinaista päiväkodin johtajaa / varhaiskasvatusjohtajaa
- hakuaika on 9.1.2026 saakka ja
- rekrytointilisää voidaan maksaa kelpoiselle valitulle 1 500 € kahtena kertakorvauksena á 750 €, virkasuhteen kestänyt puoli vuotta ja vuoden.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

- - - - -

Sivltk § 6
27.1.2026

Päiväkodin johtajan (varhaiskasvatusjohtaja) rekrytointi on jälleen aloitettu ja kunnanhallitus on myöntänyt täyttöluvan 21.1.2026 § 12.

Päiväkodin johtajan haun avaaminen viivästyi vuoden vaihteen kiireiden vuoksi, joten haku oli avoinna päätetystä poiketen 30.12.2025 – 18.1.2026.

Määräaikaan mennessä saapui kuusi (6) hakemusta. Hakijoista neljä (4) on haastateltu 22.1. ja 27.1.2026. Haastatteluihin osallistui sivistysjohtajan lisäksi varhaiskasvatuksen edustaja ja osa sivistyslautakunnan jäsenistä.

Jäsenet ovat saaneet tutustuttavakseen hakemusasiakirjat oheismateriaalina.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta päättää, että ao. koulutuksen, kokemuksen, haastattelujen ja käydyn keskustelun perusteella päiväkodin johtajan (varhaiskasvatusjohtaja) virkaan valitaan kasvatustieteiden maisteri Rebecca Forsberg.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

- - -

Merkittiin, että kunnanjohtaja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 19.33.

- - - - -

Sivltk § 20
12.2.2026

Rebecca Forsbergin kanssa on neuvoteltu palkasta, työajasta ym.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta

- merkitsee tiedoksi, että Rebecca Forsberg on ilmoittanut 11.2.2026 ottavansa viran vastaan joko 1.6.2026 tai 1.8.2026,
- päättää, että hänellä on oikeus käyttää virkanimikettä varhaiskasvatusjohtaja,
- toteaa, että viran koeaika on kuusi (6) kuukautta,
- vahvistaa palkkaryhmäksi 450020B1 ja palkaksi 4 000 €/kk (tasopalkka ja valtakunnallinen tasolisä) sekä
- vahvistaa oikeuden rekrytointilisään sivistyslautakunnan 16.12.2025 §:n 70 mukaisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVISTYSOSASTON VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Sivltk § 21
12.2.2026

Kivijärven kunnan hallintosäännön 11 § mukaan lautakunnan alaisen viranomaisen on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Henkilöstöhallinto-ohjeen mukaisesti henkilöstöpäätöksistä annetaan toimitelille tiedoksi vain työhönottamis-, palkkaus- ja irtisanomispäätökset sekä henkilöstöpäätöksen tekovallan subdelegointipäätökset.

Sivistysjohtajan, varhaiskasvatusjohtajan ja rehtorin tekemät viranhaltijapäätökset ovat nähtävänä kokouksessa.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta merkitsee viranhaltijapäätökset tiedoksi ja päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta.

Päätös:

Sivistyslautakunta merkitsi viranhaltijapäätökset tiedoksi ja päätti olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta.

SAAPUNEET KIRJEET JA MUUT ASIAT

Sivltk § 22
12.2.2026

1. [Move](#)-tulokset syksyltä 2025 (fyysisen toimintakyvyn seurantajärjestelmä)
2. Opetushallitus, 18.12.2025, [päivitys](#) esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmiin 1.8.2026 alkaen, liikunnallisen elämäntavan edistäminen vahvemmin osaksi toimintakulttuuria
3. Opetus- ja kulttuuriministeriö, OKM/187/520/2024, 22.1.2026 jatkopäätös tasa-arvohankkeen 3. erästä (50 000 €), käyttöaika 31.12.2027 saakka
4. Terveyden ja hyvinvoinninlaitos THL ja Opetushallitus, Digitaalisten laitteiden vapaa-ajan käytön kansalliset [suositukset](#) 0-13-vuotiaille

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta merkitsee saapuneet kirjeet ja muut asiat tiedoksi.

Päätös:

Sivistyslautakunta merkitsi saapuneet kirjeet ja muut asiat tiedoksi.

MUUTOKSENHAKUKIELTO / OIKAISUVAATIMUS / VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Kiellon perusteet: Seuraavista päätöksistä **ei saa** tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain *valmistelua* tai *täytäntöönpanoa*.

→ pykälät: 12, 13, 14, 16, 17, 18, 21, 22

OIKAISUVAATIMUS, kunnallisasiat

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön **voi** tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen. **Oikaisuvaatimusaika on 14 päivää.**

→ pykälät: 15, 19, 20

Oikaisuvaatimusviranomaisen, yhteystiedot:

Kivijärven kunta/sivistyslautakunta

Virastotie 5A

43800 KIVIJÄRVI

Sähköpostiosoite: kunta@kivijarvi.fi

VALITUSOSOITUS

Seuraaviin päätöksiin **voidaan** hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen. **Valitusaika on 30 päivää.**

→

Kunnallisvalitus, pykälät: -

Hallintovalitus, pykälät: -

Valitusviranomaisen, yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 HÄMEENLINNA

Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi, faksi 029 56 42269

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksu on 260 €.

KIVIJÄRVEN KUNTA

EHKÄISEVÄN PÄIHDE- JA VÄKIVALTATYÖN SUUNNITELMA 2026–2029

Hyväksytty sivistyslautakunnassa: ____/____/2026 § ____

Laadittu: Vapaa-aikatoimi

1. JOHDANTO

Ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön suunnitelma perustuu Kivijärven hyvinvointisuunnitelmaan 2025–2029. Sen tavoitteena on vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia, turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä ennaltaehkäisevän työn kautta. Painopisteenä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen, mutta suunnitelma kattaa kaikenikäiset kuntalaiset. Toiminta pohjautuu hyvinvointialueen painopisteisiin: mielen hyvinvointi, arjen turvallisuus ja liikunnallinen elämäntapa.

2. TAVOITTEET JA PAINOPISTEET

Ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön tavoitteet Kivijärvellä pohjautuvat hyvinvointisuunnitelman painopisteisiin:

- Mielen hyvinvointi – yksinäisyyden ehkäisy ja yhteisöllisyyden lisääminen
- Arjen turvallisuus – turvalliset toimintaympäristöt ja digitaalinen saavutettavuus
- Liikunnallinen elämäntapa – terveelliset ja päihteettömät elintavat

Näiden tavoitteiden kautta pyritään vahvistamaan kuntalaisten elämänhallintaa ja vähentämään päihteiden käytön ja väkivallan riskejä.

3. TOIMENPITEET JA VASTUUT

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho	Mittarit
Päihteettömät elintavat	Tietoiskut, tapahtumat, koulu- ja nuorisotyö	Vapaa-aikatoimi, koulu, hyvinvointialue	TEAvisari, kouluterveyskysely
Väkivallan ehkäisy ja turvallisuus	Turvallisuuskasvatus, koulutukset, matalan kynnyksen tuki	Vapaa-aikatoimi, hyvinvointialue, poliisi	Raportoidut tapaukset, kyselyt

Mielen hyvinvointi	Yhteisötoiminta, ryhmät, nuorten vertaistuki	Nuorisotyö, koulu, järjestöt	Kouluterveyskysely, palaute
Arjen turvallisuus	Turvalliset harrastus- ja kokoontumispaikat, valaistus, saavutettavuus	Tekninen toimi, vapaa-aikatoimi	Palaute, havaintojen määrä
Monialainen yhteistyö	EPT-ryhmä, yhteiset kampanjat, hyvinvointityöryhmä	Kunta, hyvinvointialue, järjestöt	Kokousmäärät, toimenpideseuranta

4. YHTEISTYÖTAHOT

Ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön toteuttamisessa tehdään yhteistyötä seuraavien tahojen kanssa:

- Hyvinvointialue ja perhekeskustoiminta
- Kivijärven koulu ja varhaiskasvatus
- Nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja yhdistykset (mm. 4H, urheiluseura)
- Seurakunta
- Poliisi ja pelastuslaitos
- Naapurikunnat ja alueelliset EPT- ja väkivaltaverkostot

5. SEURANTA JA ARVIOINTI

Suunnitelman toteutumista arvioidaan vuosittain osana kunnan hyvinvointikertomusta ja talousarvion seurantaa. Keskeisiä tiedonlähteitä ovat TEAviisari, kouluterveyskysely, kuntalaiskyselyt ja yhteistyötahojen palaute. Tuloksia käsitellään vapaa-aikatoimessa ja hyvinvointityöryhmän kokouksissa.

6. TALOUS JA RESURSSIT

Ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön toiminta rahoitetaan osana vapaa-aikatoimen talousarviota sekä mahdollisilla hyvinvointialueen ja valtionavustuksilla. Toiminnan suunnittelu ja koordinointi sisältyvät vapaa-aikaohjaajan työtehtäviin. Ehkäisevää päihde- ja väkivaltatyötä tehdään monialaisesti koko kunnassa.

7. YHTEENVETO JA VUOSITTAINEN ARVIOINTI

Ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön suunnitelma tukee Kivijärven hyvinvointisuunnitelman 2025–2029 tavoitteita. Painopisteenä on lasten ja nuorten hyvinvointi, yhteisöllisyys ja turvallisuus. Toimenpiteitä arvioidaan ja päivitetään vuosittain, ja ne integroidaan kunnan talousarvion ja hyvinvointityön kokonaisuuteen.

Kouluterveyskyselyn keskeiset tulokset 2025, perusopetus 8. ja 9. luokka
Tainionmäen koulu

Indikaattori	Tulos: Keski-Suomen hyvinvointialue (%)	Tulos: Tainionmäen koulu
Kokee kouluinnostusta (summaindikaattori)	17	Ei poikkeaa
Koulu-uupumus (summaindikaattori)	26	Jonkin verran harvinaisempaa
Oma puhelin häirinyt keskittymistä oppitunnella vähintään kerran viikossa	16	Jonkin verran harvinaisempaa
Pitää koulunkäynnistä	50	Jonkin verran harvinaisempaa
Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana (summaindikaattori)	22	Jonkin verran harvinaisempaa
Huonot mahdollisuudet vaikuttaa koulutyön suunnitteluun	57	Ei poikkeaa
Luokassa tai ryhmässä hyvä työrauha	70	Jonkin verran yleisempää
Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista	49	Jonkin verran yleisempää
Opettajat kannustavat oppilasta kertomaan mielipiteensä oppitunnilla	72	Ei poikkeaa
Opettajat kohtelevat oppilaita reilusti	66	Ei poikkeaa
Opettajat ovat kiinnostuneita oppilaan kuulumisista	60	Jonkin verran yleisempää
Tuntee voivansa olla koulussa oma itsensä	82	Jonkin verran yleisempää
Tuntee, että koulussa on turvallinen olo	85	Ei poikkeaa
Nukkuu arkisin vähintään 8 tuntia (summaindikaattori)	65	Jonkin verran yleisempää
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat	28	Ei poikkeaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus (summaindikaattori)	21	Ei poikkeaa
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä	69	Ei poikkeaa
Terveystarkastus oli yksilöllinen ja keskustelevala (summaindikaattori)	50	Jonkin verran harvinaisempaa
Liialliseksi koettu netin käyttö (summaindikaattori)	10	Ei poikkeaa
Juo energiajuomaa lähes päivittäin	9	Ei poikkeaa
Koululounaan syömiseen on varattu tarpeeksi aikaa	80	Jonkin verran yleisempää
Koululounas on maultaan hyvää	47	Merkittävästi yleisempää
Koululounas tarjotaan sopivaan aikaan	81	Jonkin verran yleisempää
Koululounasta on tarjolla riittävästi	85	Ei poikkeaa
Syö koululounasta päivittäin	60	Merkittävästi yleisempää
Keskustelelee usein vanhempiensa kanssa koulupäivästä	49	Ei poikkeaa
Tuntee itsensä yksinäiseksi	13	Jonkin verran yleisempää
Kipua ainakin kolmessa kehonosassa vähintään kerran viikossa (summaindikaattori)	35	Jonkin verran harvinaisempaa
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi	20	Ei poikkeaa
Syö aamupalaa joka arkiamu	57	Jonkin verran harvinaisempaa
Harrastaa jotakin ainakin kerran viikossa	80	Ei poikkeaa
Ei ole kiusattu koulussa lukukauden aikana	73	Jonkin verran yleisempää
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa	8	Ei poikkeaa
Koulun aikuinen kiusannut koulussa lukuvuoden aikana	19	Jonkin verran harvinaisempaa

Oppilaitoksen tulos suhteessa vertailualueeseen:

Merkittävästi yleisempää: yli 30 prosenttiyksikköä yleisempää

Jonkin verran yleisempää: 10–30 prosenttiyksikköä yleisempää

Ei poikkeaa: poikkeaa vähemmän kuin 10 prosenttiyksikköä

Jonkin verran harvinaisempaa: 10–30 prosenttiyksikköä harvinaisempaa

Merkittävästi harvinaisempaa: yli 30 prosenttiyksikköä harvinaisempaa

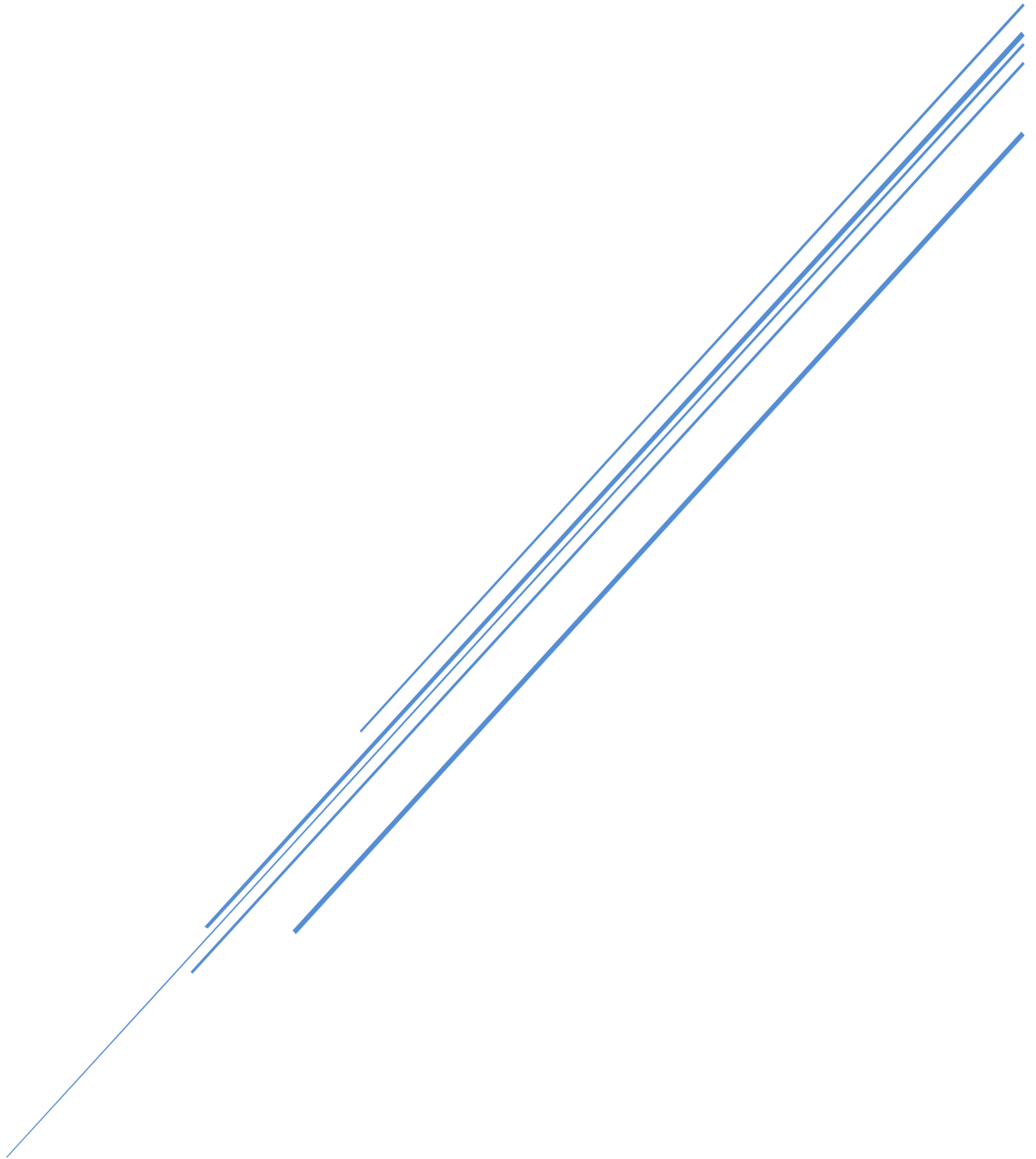
Ei tarpeeksi vastaajia: vastaajia alle 10, tulkitulosta ei voida raportoida

Kouluterveyskyselyn keskeiset tulokset 2025, Perusopetus 4. ja 5. lk
Tainionmäen koulu

Indikaattori	Tulos: Keski-Suomen hyvinvointialue (%)	Tulos: Tainionmäen koulu
Pitää koulunkäynnistä	68	Ei poikkeaa
Luokassa usein rauhallista	31	Merkittävästi yleisempää
Luokassa uskalltaa sanoa mielipiteensä	52	Merkittävästi yleisempää
Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista	57	Ei poikkeaa
Opettajat usein kiinnostuneita siitä, mitä oppilaalle kuuluu	43	Jonkin verran yleisempää
Tulee hyvin toimeen koulukavereiden kanssa	82	Ei poikkeaa
Tulee hyvin toimeen opettajien kanssa	78	Ei poikkeaa
Tuntee voivansa olla koulussa oma itsensä	88	Jonkin verran yleisempää
Tuntee, että koulussa on turvallinen olo	93	Jonkin verran harvinaisempaa
Kokee nukkuvansa tarpeeksi	87	Ei poikkeaa
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat	43	Ei poikkeaa
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä	86	Jonkin verran yleisempää
Koululounaan syömiseen on varattu tarpeeksi aikaa	78	Jonkin verran harvinaisempaa
Koululounas on maultaan hyvää	63	Jonkin verran yleisempää
Koululounas tarjotaan sopivaan aikaan	87	Ei poikkeaa
Koululounasta on tarjolla riittävästi	93	Ei poikkeaa
Syö aamupalaa joka arkiamu	72	Ei poikkeaa
Keskustelelee usein vanhempiensa kanssa koulupäivästä	57	Ei poikkeaa
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi	4	Ei poikkeaa
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi	8	Ei poikkeaa
Harrastaa jotakin ainakin kerran viikossa	84	Ei poikkeaa
Ei ole kiusattu koulussa lukukauden aikana	65	Jonkin verran yleisempää
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa	8	Ei poikkeaa
Koulun aikuinen kiusannut koulussa lukuvuoden aikana	13	Ei poikkeaa
Kipua ainakin kolmessa kehonosassa vähintään kerran viikossa (summaindikaattori)	26	Ei poikkeaa
Kokee kouluinnostusta (summaindikaattori)	48	Jonkin verran yleisempää
Liialliseksi koettu netin käyttö (summaindikaattori)	4	Ei poikkeaa
Osallistunut koulun asioiden suunnitteluun (summaindikaattori)	44	Ei poikkeaa
Paljon vaikeuksia lukemisessa, laskemisessa tai kirjoittamisessa (summaindikaattori)	4	Ei poikkeaa
Terveystarkastus oli yksilöllinen ja keskustelevala (summaindikaattori)	44	Ei poikkeaa

KIVIJÄRVEN KUNNAN TAINIONMÄEN KOULUN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA

Hyv. siv.ltk 12.2.2026 § 19

Sisällys

1 JOHDANTO	2
2 TASA-ARVO.....	2
Tasa-arvon edistäminen koulussa	2
Sukupuolitietoinen opettaja.....	3
3 YHDENVERTAISUUS	3
Yhdenvertaisuuden edistäminen koulussa	3
Syrjinnästä vapaa koulu.....	4
Syrjinnästä vapaassa koulussa.....	4
4 HÄIRINTÄ	4
Sukupuoleen perustuva häirintä	5
Seksuaalinen häirintä	5
Häirinnän estäminen koulussa	5
5 TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN TOTEUTUMISEKSI	6
Puhutaan ja kuunnellaan.....	6
Kodin ja koulun yhteistyö	7
Elämäkatsomus, vakaumus ja mielipide.....	7
Etninen tausta, kansallisuus ja kieli	7
Seksuaalinen suuntautuminen ja sukupuoli-identiteetti.....	7
Vammaisuus ja terveydentila	8
Puututaan	8
Muututaan	8
6 KOULUN OMA TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA.....	8
Tilanne keväällä 2024	9
Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistoimenpiteet	10
Opetuksen järjestäminen.....	10
LÄHTEET	12

1 JOHDANTO

Perusopetuksen yhteiskunnallisena tehtävänä on edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta velvoittaa kouluja ja oppilaitoksia laatimaan tasa-arvosuunnitelman. Lisäksi yhdenvertaisuuslaki edellyttää, että kouluilla ja oppilaitoksilla pitää olla suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Koulujen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma nojaa sekä tasa-arvolakiin että yhdenvertaisuuslakiin ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (8.8.1986/609) ja sen muutos (1329/2014) 5a§, Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325, Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014)

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat ihmisoikeuskysymyksiä. Jokaisella opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Opettajalla on virkavelvollisuus edistää tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista.

2 TASA-ARVO

Tasa-arvolla viitataan Suomen lainsäädännössä naisten ja miesten väliseen tasa-arvoon sekä sukupuoli-identiteetistä ja sukupuolen ilmaisusta johtuvaan syrjinnän poistamiseen.

Tasa-arvon edistäminen koulussa

Kouluissa oppilaita tulee tukea opetuksen ja ohjauksen avulla niin, että he voivat tehdä oppiaine-, koulutus- ja muita valintoja yksilöllisten ominaisuuksiensa, vahvuuksiensa ja motivaatiotekijöidensä, ei sukupuolensa, perusteella. Oppilaan rakentaessa omaa sukupuoli-identiteettiään ymmärtävästi moninaisuuteen suhtautuva opettaja on avainasemassa. On tärkeää edistää sukupuolitietoisuutta koulun johtamisella sekä systemaattisella tasa-arvosuunnittelulla.

Sukupuolitietoisuus merkitsee työntekijöillä herkkyyttä huomioida jokainen omanlaisena ainutkertaisena yksilönä ja samalla kykyä ymmärtää sukupuolen erilaiset yhteiskunnalliset, kulttuuriset ja sosiaaliset vaikutukset nuorten naiseksi tai mieheksi kasvamisessa. Tyttöjen ja poikien kasvun kipukohdat ovat pitkälti sukupuolisidonnaisia. Sukupuolitietoisesti tarkasteltuna tyttö- ja poikatyössä tunnistetaan erilaisia tyttöä ja poikana olemisen malleja sekä niihin liittyviä arvostuksia ja kipukohtia, kyseenalaistetaan stereotyyppisiä malleja ja tuetaan löytämään omia voimavaroja, ja olemaan rohkeasti sellainen kuin itse on.

Koulutyössä pyritään vahvistamaan oppilaiden kykyä ja taitoja olla yhdessä muiden kanssa ja tarjotaan mahdollisuus olla osa yhteisöä. Sukupuolitietoinen työ merkitsee oman sukupuolen nostamista esiin myönteisenä voimavarana ja samalla huomioi sukupuolten välisiä eroja niitä kuitenkaan arvottamatta.

Oppiaineissa voi olla erilaisia tapoja käsitellä tasa-arvokysymyksiä. Vuosiluokittain niitä käsitellään oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen. Oppiaineissa, oppimisympäristössä ja

oppimateriaalivalinnoissa voidaan huomioida sisältöjen moninaisuus ja yhdenvertaisuusteemojen käsittely.

Lisää tietoa tasa-arvon edistämisestä oppiaineittain eri vuosiluokilla Opetushallituksen julkaisun luvussa 2.2 Tasa-arvo on taitolaji (OPH 2015: 5).

Sukupuolittietoinen opettaja

- ymmärtää sukupuolta muokkaavia sosiaalisia ja kulttuurisia tekijöitä sekä tietää, että niihin voi vaikuttaa
- tunnistaa omia taipumuksiaan suhtautua oppilaisiin eri tavoin sukupuolen mukaan
- antaa oppilaalle tilaa olla omanlaisensa ilman perinteisiä sukupuoliodotuksia
- osaa tukea oppilaan kasvua ja sukupuoli-identiteetin rakentumista silloinkin, kun oppilas on epävarma sukupuoli-identiteetistään tai kuuluu sukupuolivähemmistöön, sekä osaa tarvittaessa ohjata oppilaan oppilashuollon palveluihin
- purkaa työyhteisössään opetuksen sukupuolittavia ajattelu- ja vuorovaikutusmalleja sekä käytäntöjä
- osaa analysoida oppilaiden kanssa tyttöjen ja poikien, naisten ja miesten ja sukupuolivähemmistöjen kohtaamia rakenteellisia epätasa-arvotekijöitä
- edistää tasa-arvoa aktiivisesti omassa luokassaan ja kouluyhteisössään valitessaan oppimateriaaleja, työtapoja ja yhteistyökumppaneita
- kehittää koulun toimintakulttuuria sukupuolittaiseksi ja osallistuu koulun tasa-arvosuunnitteluun

Tasa-arvo on taitolaji (OPH 2015:5, s. 18-19)

3 YHDENVERTAISUUS

Kun tasa-arvo käsite tarkoittaa laissa erityisesti sukupuolten tasa-arvoa, yhdenvertaisuus laajentaa tasa-arvon käsitettä. Yhdenvertaisuus tarkoittaa perustuslain kuudennessa pykälässä kaikkien kansalaisten tasa-arvoista kohtelua. Kaikkien yhdenvertaisuutta lain edessä ja sitä, ettei ketään saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eriarvoiseen asemaan henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Yhdenvertaisuus terminä viittaa siis samanarvoisuuteen eri ihmisryhmien välillä. Yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Näitä kutsutaan syrjintäperusteiksi.

Yhdenvertaisuuden edistäminen koulussa

Yhdenvertaisuuden edistämiseksi on kiinnitettävä huomiota oppilaiden valintaperusteisiin, koulutuksessa käytettävään oppimateriaaliin, kiusaamista ja häirintää estäviin toimenpiteisiin, opetustilanteiden tasapuolisuuteen, opintasuoritusten arvioimiseen ja opettajien yhdenvertaisuusosaamiseen.

Yhdenvertaisuussuunnittelun päämääränä koulussa on syrjinnän tunnistaminen, siihen puuttuminen, toiminnan ja käytäntöjen arviointi yhdenvertaisuuden näkökulmasta, yhdenvertaisuutta edistävien toimenpiteiden toteuttaminen ja osallisuuden lisääminen.

Koulu vaikuttaa suoraan siihen, miten yhteiskunnassamme hyväksytään erilaisuutta ja monimuotoisuutta. Ks. Syrjinnästä vapaa koulu.

Syrjinnästä vapaa koulu

- Sitoutuu vastustamaan ja puuttumaan kaikenlaiseen syrjintään, kiusaamiseen ja häirintään kouluyhteisön kaikilla tasoilla oppilaista henkilökuntaan.
- Tunnustaa ja hyväksyy ihmisten erilaisuuden osaksi kouluyhteisöä.
- Sitoutuu tasoittamaan eriarvoisuutta sekä edistämään ja ylläpitämään yhdenvertaisuutta.

Syrjinnästä vapaassa koulussa

- jokaisella oppilaalla ja aikuisella on vapaus määritellä itsensä ja oma identiteettinsä
- jokaisella oppilaalla ja aikuisella on mahdollisuus tuntea kuuluvansa yhteisöön ja osallistua kaikkeen yhteiseen toimintaan
- mahdollistetaan erilaisia vähemmistöjä edustavien näkyvyys ja osallisuus oppilas- ja henkilökuntatoiminnassa sekä rekrytoinnissa
- edistetään oppilaiden ja aikuisten kykyä tunnistaa ja hyväksyä erilaisuus, tarjotaan mahdollisuuksia oppilaille ja aikuisille tarkastella kriittisesti omia asenteita, ennakkoluuloja ja stereotyyppioita
- tarjotaan mahdollisuuksia keskustella syrjimättömyydestä
- tiedotetaan, opetetaan, kasvatetaan ja mallinnetaan erilaisuuden hyväksymistä, hyvää käytöstä ja kohteliaisuutta, kunnioittamista ja syrjimättömyyttä.

Ks. Syrjinnästä vapaa koulu

4 HÄIRINTÄ

Häirinnästä on kyse silloin, kun teoilla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri. Voidaan ajatella, että häirintä on yksi kiusaamisen muoto, mutta siihen voi kuitenkin syyllistyä, vaikka ei tarkoittaisi pahaa. Kyseessä voi olla ei-toivottu huomio, joka ei kunnioita toisen rajoja. Häirinnälle on tyypillistä sen toistuvuus.

On muistettava, että häirintä ei ole koskaan sen kohteeksi joutuneen syytä.

Sukupuoleen perustuva häirintä

Sukupuoleen perustuva häirintä on ei-toivottua käytöstä, joka liittyy sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun. Sukupuoleen perustuva häirintä ei ole luonteeltaan seksuaalista, vaan se voi olla esimerkiksi

- halventavaa puhetta toisesta sukupuolesta,
- sukupuolivähemmistöön kuuluvan leimaamista epänormaaliksi,
- toisen ihmisen väheksyntää tai nöyryyttämistä sukupuolen perusteella tai
- muuta kiusaamista silloin, kun se perustuu kiusatun sukupuoleen.

Seksuaalinen häirintä

Seksuaalinen häirintä on ei-toivottua käytöstä, jolla loukataan toisen koskemattomuutta. Se saattaa alkaa koulussa jo alaluokilla. Seksuaalinen häirintä voi olla esimerkiksi

- vihjailevia eleitä tai ilmeitä,
- fyysistä koskettelua,
- seksuaalisväritteisiä ehdotuksia tai vaatimuksia,
- härskejä puheita, nimittelyä tai kaksimielisiä vitsejä,
- seksuaalisesti värittyneitä yhteydenottoja tai toimintaa sosiaalisessa mediassa,
- pornoaineiston esille asettamista,
- vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevia huomautuksia tai kysymyksiä tai
- seksuaalista väkivaltaa.

Häirinnän estäminen koulussa

Opettaja antaa opetussuunnitelman mukaista opetusta, kasvatusta ja ohjausta. Opettajan tehtävänä on huolehtia luokastaan kokonaisuutena. Opettaja vastaa myös opetustyöhön liittyvästä turvallisuudesta, järjestyksestä ja ryhmän hyvinvoinnista. Opettaja seuraa ja tukee jokaisen oppilaan yksilöllistä oppimista ja hyvinvointia. Tainionmäen koulu noudattaa KiVa-koulu toimenpideohjelmää, jonka tavoitteena on myös häirinnän ehkäiseminen.

Opettaja

- tuntee toimintatavat seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemisessä ja varhaisessa puuttumisessa
- osallistuu opiskeluhuoltoryhmän työskentelyyn oman tehtävänsä näkökulmasta sekä oman luokkansa tilanteen ja ilmapiirin tuntien
- on kiinnostunut oppilaan kuulumisista ja keskustelee hänen kanssaan huolta herättävästä asiasta kahden kesken
- on tarvittaessa yhteydessä oppilaan kotiin sekä keskustelee huolesta ja huoltajien näkemyksistä asiaan
- ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.
- ilmoittaa rehtorille tietoonsa tulleesta oppilaitoksessa tapahtuneesta oppilaaseen kohdistuneesta seksuaalisesta häirinnästä

- ilmoittaa oppilaaseen kohdistuneen seksuaalirikos epäilyn poliisille ja lastensuojeluun
- luo opetustilanteisiin turvallisen ja rauhallisen ilmapiirin sekä huolehtii mm. tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjaannuttamisesta osana laaja-alaista osaamista
- konsultoi opiskeluhuollon henkilöstöä oppilaan yksilökohtaisen opiskeluhuollon tarpeesta ja luovuttaa tässä yhteydessä salassapidon estämättä opiskeluhuollon järjestämisen ja toteuttamisen kannalta välttämättömiä tietoja
- ohjaa oppilaan tarvittaessa kouluterveydenhuollon palvelujen piiriin
- on velvollinen ottamaan yhteyttä opiskeluhuollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä oppilaan kanssa todetessaan palveluiden tarpeen sekä luovuttaa psykologille ja kuraattorille tuen tarpeen arvioimiseen salassapidon estämättä tarvittavat tiedot
- kutsuu tarvittaessa koolle yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän (huomioitava sen edellyttämä suostumus)
- toteuttaa sukupuolitietoista opetusta
- seksuaalisen häirinnän ehkäisy aihealueena sisältyy monien oppiaineiden kuten terveystiedon, liikunnan, yhteiskuntaopin tai äidinkielen ja kirjallisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin

5 TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN TOTEUTUMISEKSI

Puhutaan ja kuunnellaan

Koulussa on puhuttava tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. Koulussa keskustellaan kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä, yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta. Koulun kaikkia käytäntöjä, toimintatapoja ja oppiaineistoja arvioidaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuusnäkökulmasta: edistävätkö tavat, käytännöt, toiminta ja aineistot tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista vai estävätkö ne sitä? Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tulee olla esillä muun muassa silloin, kun suunnitellaan koulun toimintaa, juhlia ja tiloja, muodostetaan opetusryhmiä ja valitaan oppimisympäristöjä, menetelmiä ja aineistoja.

Lisäksi koulun tulee varmistaa, että jokainen kouluyhteisön jäsen tulee kuulluksi, nähdyksi ja hyväksytyksi omine vahvuuksineen ja erityispiirteineen. Jokainen oppilas on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin on. Jokaisella on oikeus kasvaa täyteen mittaansa ihmisenä ja yhteiskunnan jäsenenä. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus on kouluyhteisön yhteinen asia. Keskustelun tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta tulisi olla jatkuvaa, kannustavaa ja kunnioittavaa.

Puhuminen ja kuunteleminen tarkoittavat järjestelmällistä oppilaita osallistavaa tasa-arvotyötä pitkin lukuvuotta. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ihanteena käsitellään eri aineiden oppitunneilla, päivänavauksissa ja teemapäivissä. Oppiaineissa voi olla erilaisia tapoja käsitellä samoja kysymyksiä. Vuosiluokittain niitä käsitellään oppilaan ikä ja kehitys huomioon ottaen.

Kodin ja koulun yhteistyö

Sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen otetaan huomioon myös kodin ja koulun yhteistyössä. Perheiden moninaisuus huomioidaan ja pyritään välttämään oletuksia, jotka liittyvät oppilaan huoltajiin, perheeseen tai kotiin. Yhteydenotoissa kotiin huomioidaan vanhemmat tasapuolisesti. Vanhempainilloissa tuodaan esiin sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuus, ja viestitetään, että tasa-arvo ja sukupuolitietoisuus ovat keskeisiä koulun toiminnan määrittäjiä. Esimerkiksi oppilaan tet-jaksoa suunnitellessa oppilaiden vanhempien kanssa voidaan keskustella sukupuolinormeja rikkovista tet-paikoista oppilaan kokemusmaailman avartajana.

Elämäkatsomus, vakaumus ja mielipide

Tainionmäen koulussa erilaisiin elämäkatsomuksiin, vakaumuksiin ja mielipiteisiin suhtaudutaan avoimesti ja kunnioittavasti. Erilaisia elämäkatsomuksia ja vakaumuksia pyritään tuomaan esiin koulun arjessa, jotta henkilöstöllä ja oppilailla olisi mahdollisuus tutustua niihin ja tarvittaessa myös rikkoa mahdollisia ennakkoluuloja ja stereotypioita.

Erilaiset vakaumukset ja erityisruokavaliot otetaan huomioon kouluruokailussa.

Virallisessa tiedotuksessa ja henkilökunnan antamassa ohjeistuksessa kunnioitetaan erilaisia vakaumuksia ja arvopohjia.

Etninen tausta, kansallisuus ja kieli

Kodin ja koulun yhteistyössä otetaan huomioon erilaiset ajattelu- ja toimintatavat sekä rakennetaan yhteistä ymmärrystä siitä, miten arki saadaan toimivaksi. Arjen viestinnässä huomioidaan, että tärkeät viestit menevät kotiin ymmärrettävässä muodossa. Kuunnellaan eri kulttuureista tulevien toiveita ja tarpeita ja otetaan ne huomioon opetusta suunniteltaessa ja toteutettaessa. Monikulttuurisuuden käsite nähdään juuri niin moniulotteisena kuin se todellisuudessa on. Monikulttuurisuuden ajatellaan olevan positiivinen ja merkityksellinen resurssi, joka täydentää kokonaisuutta ja on luonnollinen osa koulun arkea. Monimuotoista ja monikulttuurista osaamista pyritään hyödyntämään osana koulun päivittäistä toimintaa mahdollisuuksien mukaan.

Seksuaalinen suuntautuminen ja sukupuoli-identiteetti

Tainionmäen koulussa jokaisen seksuaalista suuntautumista kunnioitetaan. Koulussamme rakennetaan hyväksyvää, erilaisuutta ja moninaisuutta arvostavaa, avointa ja sallivaa ilmapiiriä jatkuvasti, tietoisesti ja suunnitelmallisesti. Koulussa kannustetaan, tuetaan ja edistetään erilaisten ihmisten kohtaamista ja arvostamista.

Sukupuoli-identiteetistä ja seksuaalisuudesta keskustellaan oppitunneilla osana opetusta ja opetussuunnitelmaa. Oppiaineita ei ole määritelty sukupuolen kautta ja kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua kaikkeen toimintaan sukupuolesta riippumatta. Opetusryhmiä ei

koosteta sukupuolisidonnaisesti pääsääntöisesti missään oppiaineessa, eikä sukupuoleen liitetä ennakko-oletuksia tai ennakkoluuloja.

Vammaisuus ja terveydentila

Tainionmäen koulussa ketään ei syrjitä vammaisuuden tai terveydentilan vuoksi. Oppilaalla ja henkilökuntaan kuuluvalla on oikeus itse päättää, mitä ja kuinka paljon hän haluaa terveydentilastaan tiedettävän ja kenellä on oikeus annettuun tietoon. Oppilaan opetuksen kannalta välttämätön tieto on kuitenkin oltava oppilasta opettavan opetushenkilöstön tiedossa. Oppilaan huoltajan kanssa sovitaan aina tiedottamisesta.

Tainionmäen koululla on kaikkiin tiloihin esteetön pääsy. Viestintää kehitetään tarvittaessa sellaiseen muotoon, joka saavuttaa kaikki vastaanottajat.

Puututaan

Koulussa on puututtava eriarvoiseen kohteluun. Eriarvoinen kohtelu loukkaa yksilön oikeuksia ja estää yhdistävän luottamuksen syntymistä. Se vahingoittaa yhteishenkeä ja heikentää yhteisön vahvuuksia. Eriarvoinen kohtelu, kiusaaminen, häirintä, syrjintä ja väkivalta tulee nimetä ja pyrkiä lopettamaan.

Muututaan

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi koulussa voidaan tehdä enemmän.

Kaikilla on mahdollisuus vaikuttaa yhteisiin asioihin. Osallisuus ja osallistaminen on yhteistä arkea. Koulussa seurataan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista ja niistä keskustellaan. Koulussa kiinnitetään huomiota kieleen, asenteisiin, ajattelu- ja toimintatapoihin sekä käytäntöihin, jotka saattavat luoda eriarvoisuutta. Jos niitä havaitaan, niihin puututaan välittömästi.

Koulussa on mahdollistettava ilmapiiri ja toimintakulttuuri, joissa jokainen voi olla oma itsensä. Se tarkoittaa vihapuheen ja syrjinnän tuomitsemista sekä ennakkoluulojen, oletusten ja yleistysten kitkemistä.

6 KOULUN OMA TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

Lain (8.8.1986/609) mukaisesti tämä tasa-arvosuunnitelma sisältää selvityksen Tainionmäen koulun tasa-arvotilanteesta. Tätä suunnitelmaa varten Tainionmäen koulussa toteutettiin tasa-arvokysely, jolla kartoitettiin oppilaiden kokemuksia tasa-arvotilanteesta. Kysely teetettiin kevätlukukaudella 2024. Tasa-arvokyselyn lisäksi kartoituksessa käytettiin Laatu- ja Kiva koulu -kyselyiden tuloksia keväältä 2024.

Tasa-arvolaki (8.8.1986/609) velvoittaa edistämään sukupuolten tasa-arvoa koulutuksessa. Tämä suunnitelma sisältää lain edellyttämät edistämistoimenpiteet, jotka perustuvat Tainionmäen koulussa tehtyihin kyselyihin. Toimenpiteillä pyritään edistämään tasa-arvoa Tainionmäen koulussa, ja ne sisältävät konkreettisia toimintamalleja sekä huomioita siitä, mihin seikkoihin Tainionmäen koulussa on erityisesti kiinnitettävä huomiota tasa-arvon edistämiseksi.

Lisäksi suunnitelma sisältää kuvauksen toimenpiteistä, joilla häirintätapauksia käsitellään. Toimenpiteet on laadittu tasa-arvolain (8.8.1986/609, 6c§) hengessä, jonka mukaan koulutuksen järjestäjien ja muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen sekä työnantajien tulee ennaltaehkäistä sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti.

Tasa-arvoa edistetään Tainionmäen koulussa eri oppiaineiden opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa sekä monialaisten oppimiskokonaisuuksien laadinnassa. Eri oppiaineisiin liittyviä sukupuolittuneita odotuksia ja malleja pyritään tietoisesti purkamaan (esim. tytöt eivät pärjää teknisissä ja matemaattisissa ongelmissa tai pojilla on ongelmia äidinkielessä).

Opintojen ohjauksessa otetaan huomioon oppilaan yksilölliset kiinnostuksenkohteet. Heitä kannustetaan tutustumaan aloihin, joissa oma sukupuoli on tyypillisesti vähemmän edustettuna.

Tämän kolmen vuoden välein päivitettävän suunnitelman pohjana käytetään Tainionmäen koulun laatu-, tasa-arvo- ja Kiva-koulun kyselyiden tuloksia.

Tilanne keväällä 2024

Kevään 2024 tasa-arvokyselyn tulosten mukaan oppilaista 50 % kokee opettajien kohtelevan oppilaita tasapuolisesti ja 29 % heistä on enimmäkseen tätä mieltä. Suurin osa oppilaista kokee, että heidän mielipiteensä otetaan huomioon koulussa (29 % samaa mieltä, 57 % enimmäkseen samaa mieltä, 14 % enimmäkseen eri mieltä). Laatukselyn tulosten mukaan kaikkien oppilaiden mielestä opettajat kohtelevat oppilaita tasapuolisesti. Tasa-arvokyselyn perusteella kuitenkin 58 % oppilaista kokee, että oppilaan sukupuoli vaikuttaa siihen, miten opettaja kohtelee häntä. 18 % kokee myös, että oppilaan sukupuoli vaikuttaa arviointiin ja 55 %, että opettajat vaativat erilaisia asioita oppilaan sukupuolen mukaan. Kiva-kyselyn tulosten perusteella 84 % oppilaista kokee, että koulun henkilökunta ja he itse kohtelevat oppilaita tasapuolisesti.

Tasa-arvokyselyssä oppilaiden kokemuksen mukaan opettajat sallivat tyttöjen helpommin ilmaista mielipiteitään tunteilla (tytöt 98 %, pojat 85 %). Sekä tyttöjä että poikia rohkaistaan tekemään heitä itseään kiinnostavia oppiainevalintoja (tytöt 88 %, pojat 85 %), sekä tutustumaan monipuolisesti eri ammatteihin (tytöt 80 %, pojat 70 %). 18 % oppilaista on kokenut sukupuolestaan olevan haittaa koulussa. 73 % oppilaista kokee saaneensa tarpeeksi tietoa sukupuolten tasa-arvosta koulussa ja 63 %:n mielestä Tainionmäen koulu on tasa-arvoinen.

Koululla käytettävä opetusaineisto sisältää tasa-arvokyselyn oppilaiden vastausten perusteella pääosin perinteisiä sukupuolirooleja noudattavia tekstejä tai kuvia (75%). Perinteisiä

sukupuolirooleja rikkovia tekstejä tai kuvia koetaan olevan vain vähän (33%). Puolet oppilaista on huomannut opetusaineistossa esimerkkejä sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöistä ja sateenkaariperheistä.

Suurin osa oppilaista ei ole kokenut tai havainnut vartaloon tai seksuaalisuuteen kohdistuvia ikäviä huomautuksia tai nimittelyä (90 %). Loukkaavaa kaksimielistä tai härskiä puhetta on kuitenkin kokenut tai havainnut 40 % kyselyyn vastanneista oppilaista. Lähentelyä tai fyysistä koskettelua, joka on ollut epämiellyttävää tai ahdistavaa on kokenut 13 % oppilaista. Kiva-kyselyn tulosten perusteella sukupuoleen tai seksuaalisuuteen kohdistuvaa nimittelyä on kokenut 9 % oppilaista ja ahdistavaa lähentelyä tai fyysistä koskettelua 6 % oppilaista. Tasa-arvokyselyn tulosten mukaan yhdellekään oppilaista ei ole tehty ahdistavia tai epämiellyttäviä seksuaalisia ehdotuksia. Kyselyn yksittäisessä kommentissa tuotiin esille, että ”jo pienet oppilaat puhuvat alentuvasti ja kaksimielisiä tai härskejä juttuja, vaikka eivät kohdistakaan niitä tiettyihin henkilöihin”.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistoimenpiteet

Opetuksen järjestäminen

Tainionmäen koulussa opetus järjestetään siten, että opiskeluympäristö sopii jokaiselle oppilaalle huolimatta sukupuolesta tai muista ominaisuuksista. Opetus järjestetään sukupuolitietoisesti. Sukupuolitietoisesta opetuksen järjestämisellä tarkoitetaan sitä, että jokaisen oppilaan yksilölliset tarpeet tulevat huomioiduksi ilman, että niihin liitetään sukupuoleen liittyviä ennakko-odotuksia tai -käsityksiä.

Koulussa huolehditaan siitä, että oppilaat saavat opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Samalla kaikessa toiminnassa otetaan vakavasti yhdenvertaisen ja sukupuolitietoisien toimintakulttuurin rakentaminen.

Eri oppiaineiden opinnoissa lisätään tietoa ja ymmärrystä sukupuolen moninaisuudesta. Opetuksessa tarkastellaan yhteiskunnan ylläpitämiä oletuksia kahdesta sukupuolesta ja heteroseksuaalisuudesta. Lisäksi oppilaille annetaan ihmisoikeuksiin perustuvaa ja ikätason mukaista seksuaalikasvatusta, jossa tavoitteena on tunnistaa tyttöjen ja poikien erilaiset tarpeet eri ikä- ja kehitysvaiheissa. Arvokasvatuksessa korostetaan ihmisarvon loukkaamattomuutta, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja suomalaisen yhteiskunnan demokraattisia arvoja, kuten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

Opetustilanteissa kaikkia oppilaita kohdellaan yhdenvertaisesti. Istumajärjestyksiä, ryhmiä ja jonoja ei muodosteta sukupuolen perusteella. Lisäksi oppilaita autetaan tunnistamaan omat mahdollisuutensa ja rakentamaan oppimispolkunsa riippumatta sukupuolesta ja siihen liitetystä roolimalleista.

Tainionmäen koulussa varmistetaan, että käytettävät työvälineet ja oppimateriaalit ovat kaikkien saatavilla. Lisäksi opetussuunnitelman veloitteen mukaisesti oppimateriaaleiksi valitaan ja laaditaan mahdollisuuksien mukaan sellaisia materiaaleja, jotka edistävät tasa-

arvoa. Tasa-arvoa edistävät oppimateriaalit eivät toista yhteiskunnassa vallitsevia stereotypioita esimerkiksi kuvituksellaan ja sanavalinnoillaan, ja niissä esiintyy sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuutta, tyttöjä ja poikia eri tehtävissä sekä erilaisia perhemalleja.

Opetustilat rakennetaan ja sisustetaan niin, että ne edistävät tasapuolisesti kaikkien oppimista ja tasa-arvoa. Lisäksi koulun tiloissa olevat tekstit ja kuvat kunnioittavat tasa-arvoa ja kasvattavat tasa-arvo- ja sukupuolitietoisuutta, kuten muukin oppimateriaali.

Arvioinnissa ei verrata oppilaiden keskinäisiä suorituksia ja saavutuksia, eikä arviointi perustu henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Oppilaille annetaan mahdollisuus osoittaa osaamisensa eri tavoin. Käyttäytyminen arvioidaan aina erikseen, eikä se vaikuta eri oppiaineista saataviin arviointeihin. Arvosanat annetaan yhdenvertaisin perustein ja koulussa pidetään yllä yhtenäistä arviointikulttuuria. Opettajat edellyttävät samoja asioita oppilailta sukupuolesta riippumatta. Sukupuoli ei vaikuta opintasuoritusten arviointiin, vaan oppilaita koskevat jokaisessa oppiaineessa samat oppimistavoitteet ja arviointikriteerit.

Tainionmäen koulussa noudatetaan Kiva-koulu ohjelman mukaista toimintaa. Ohjelma tarjoaa koulun henkilökunnalle tietoa kiusaamisesta ja siihen puuttumisesta sekä pyrkii sitouttamaan kaikki koulun aikuiset kiusaamisen vastaiseen työhön. Sen avulla varmistetaan, että kouluissa puututaan kaikenlaiseen kiusaamiseen ja syrjintään ja kasvatetaan oppilaita, jotka eivät kiusaa muita.

Henkilökunta velvoitetaan lukuvuosittain perehtymään laadittuun yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelmaan ja toimimaan suunnitelman mukaisesti. Mikäli koulun tilanne ei ole seuraavan kyselyn tulosten perusteella muuttunut paremmaksi, mietitään tarkempia toimenpiteitä.

LÄHTEET

Yhdenvertaisuuslaki

[https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141325?search\[type\]=pika&search\[pika\]=yhdenvertaisuuslaki#L2P6](https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141325?search[type]=pika&search[pika]=yhdenvertaisuuslaki#L2P6)

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta

[https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860609?search\[type\]=pika&search\[pika\]=Laki%20naisten%20ja%20miesten%20tasa-arvosta](https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860609?search[type]=pika&search[pika]=Laki%20naisten%20ja%20miesten%20tasa-arvosta)

Opetushallitus: Tasa-arvotyö on taitolaji. Opas sukupuolten tasa-arvon edistämiseen perusopetuksessa.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/173318_tasa_arvoty_o_on_taitolaji_0.pdf

Opetushallitus: Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf

Seinäjoen kaupungin peruskoulujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2020.

Tainionmäen koulu: Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä 2023.

This document contains 38 pages before this page

Dokumentet inneholder 38 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 38 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 38 sider før denne side

Detta dokument innehåller 38 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende